

УДК 330.342.24

THE IMAGE OF UKRAINIAN ENTERPRISES: A NEW VISION OF THE IT SPHERE IN CONDITIONS OF MILITARY RULE

ІМІДЖ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: НОВІТНЄ БАЧЕННЯ ІТ-СФЕРИ В УМОВАХ МІЛІТАРНОГО СТАНУ

Khrapkina V.V. /Храпкіна В.В*Doctor of Economics, Professor/ д.е.н., професор**ORCID:0000-0003-3431-4369***Matviienko O.D./Матвієнко Олена Дмитрівна***Postgraduate student/ аспірант**ORCID: 0009-0009-2726-6224**National University of Kyiv-Mohyla Academy**Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

Анотація. Статтю присвячено актуальним питанням новітнього бачення, розвитку ІТ-сфери України в умовах мілітарного стану. Розглянуто ключові позиції ІТ-підприємств та відповідно успішного іміджу. Систематизовано ключові тренди іміджу ІТ-сфери, які рекомендовано вивчати, поширювати як світовий досвід. Доведено наявність позитивних зрушень, окреслено лідерські позиції підприємств в бізнесовому середовищі країни, що формують та забезпечують індустріальне, інноваційно зорієнтоване майбутнє національної економіки, окреслює векторність створення інтеграційних об'єднань на рівні міжгалузевої співпраці.

Ключові слова: Імідж, підприємство, іт-сфера, мілітарний стан.

Abstract. The article is devoted to the topical issues of the new vision, development of the IT sphere of Ukraine in the conditions of military state. The key positions of IT enterprises and, accordingly, a successful image are considered. The key trends of the image of the IT sphere are systematized, which are recommended to be studied and disseminated as world experience. The presence of positive changes is proven, the leadership positions of enterprises in the business environment of the country are outlined, which form and ensure the industrial, innovation-oriented future of the national economy, and the vector of the creation of integration associations at the level of inter-industry cooperation is outlined.

Key words: Image, enterprise, IT sector, military state.

Вступ.

Повномасштабна війна, що була розпочата в 2022 році, принесла величезних руйнувань, соціальних проблем та збитків Україні. На початку 2024 року експерти вже визначили пряму шкоду індустріальному сектору в розмірі 13,1 млрд. доларів. За три роки активних мілітарних дій на території країни пошкоджено або зруйновано активи не менш ніж 426 великих та середніх приватних, а також державних підприємств плюс десятки тисяч малих приватних підприємств. Ймовірно, реальні цифри більші, оскільки не про всі підприємства є інформація, особливо якщо йдеться про тимчасово окуповані

території [6].

ІТ-сектор відіграє важливу роль в економічній та соціальній сферах України, забезпечує робочими місцями населення, сплачує податки та формує значну частку у ВВП країни. Лідерські позиції ІТ-сектору були сформовані в довоєнні часи та отримали своє продовження в умовах мілітарного стану. Управління процесами формування та розгортання іміджу призводить до успішного позиціонування національних ІТ-продуктів та послуг на світових ринках, покращуються показники міжнародної активності.

Українські компанії у сфері ІТ здатні конкурувати з іншими країнами за кількістю програмістів та якістю їхніх послуг, мають унікальні напрацювання в технологіях кібербезпеки. Так, в міжнародному рейтингу аутсорс компаній «Global Outsourcing 100» за 2024 рік, серед 100 компаній що визнані найкращими аутсорс компаніями світу є 15 українських компаній [1, 3]. Крім того, згідно зі звітом «FUTURE OF IT» від Emerging Europe за 2023 рік, Україна посіла 12-те місце серед країн Центральної, Східної, Південно-Східної та Північно-Східної Європи за рейтингом ІТ-конкурентоспроможності, піднявшись на дві сходинки відносно 2022 року всупереч повномасштабній війні [2, 3, 5].

Основний текст.

В умовах мілітарного стану, активного ведення бойових дій на території України своє віддзеркалення в зовнішній простір, іміджеву політику вносять підприємства ІТ-сектору. ІТ-Сфера (IT-Information Technology) є відповідальною за стратегічні ресурси країни в питаннях напрацювання, систематизації, обробки, зберігання, оновлення, передачі інформації в моделях цільового технічного та технологічного забезпечення усіх сфер господарської діяльності країни, успішного відтворення життєдіяльності населення.

Свій глобальний вплив ця сфера відіграє у формуванні національного інформаційно-комунікаційного поля, поширення стандартів інформаційної культури, дотримання національних інтересів безпеки життєдіяльності. Рух системи знань щодо розвитку інформаційної ери, її напрямку інформаційної

економіки форматує та породжує цільові пріоритети постмілітарного відновлення України за умов дотримання національних економічних інтересів, успішної реалізації змін від промислового до інформаційно-промислового, в подальшому знаннєво-промислового [5].

Імідж підприємств ІТ-сфери в реаліях ведення повномасштабних бойових дій на території України стрімко змінюється, як образ компанії, який існує у свідомості представників зовнішнього осередку: бізнесових та державних інституцій, клієнтів та співпрацівників, світової спільноти. Така ситуація є відповіддю на загрози населенню, бізнесу, економіці, військово-промислому комплексу та збройним силам в результаті вторгнення військ РФ на територію нашої країни. Мають місце реальні загрози щодо існування самої країни, як самостійного суб'єкту державності. На перше місце в іміджевих функціях підприємств постає безпека відтворення інформаційного простору, усунення ризиків втрати даних, стабільність прийняття рішень.

Стрімка та відповідна реакція на воєнні події 2022 року відбулася в системі менеджменту більшості підприємств ІТ-сфери, що є проявом реальних цінностей українського бізнесу – патріотичності, соціальної та культурної відповідальності, гуманістичності, балансу в питаннях дотримання пріоритетності національних інтересів над бізнесовими. Такі принципи лише частково відображають зрушення в організації діяльності, мотивації до співпраці з ВПК, комплексної та локальної підтримки Збройних Сил України. Політика іміджу принципово була спроектована на перемогу України, підтримку Сил оборони, забезпечення повноцінного функціонування інформаційного простору країни.

Так на основі аналізу, експертизи, анкетування, обробки великих масивів інформації асоціацією IT Ukraine спільно з Mind за підтримки Мінцифри України було проведено дослідження з метою оцінки «Де ІТ на ВІЙНІ». Ключовий висновок опитувань працівників ІТ-сфери – ми переживаємо наймасштабнішу війну технологій у світі. Участь та вплив на процеси відтворення економіки та інформаційного простору, сфер життєдіяльності та

інтегрування з ВПК, Збройними силами країни вражають своїми масштабами[4].

За два роки повномасштабної війни технологічна індустрія вклала в підтримку Сил оборони щонайменше 38,8 млрд грн, у гуманітарні проєкти – 2,4 млрд грн, на допомогу ветеранам скерувала 2,8 млрд грн. Галузь інвестує в перемогу не тільки кошти з виручки, а й власний досвід: цільові практики експертиз, оцінок, інноваційних технологій. Кожна 20-та гривня у ВВП країни зароблена ІТ-індустрією[4].

Ключовими трендами іміджу ІТ-сфери рекомендуємо визнавати, вивчати, поширювати як світовий досвід:

- ✓ пріоритетність інтересів країни, її безпеки над бізнесовими та особистими;
- ✓ соціоцентричність діяльності, незалежно від умов та перспектив отримання прибутків;
- ✓ інноваційність діяльності, що забезпечує перемогу, конкурентоспроможність в різних, найскладніших умовах;
- ✓ дотримання векторності науково-технічного та інформаційного прогресу, інформаційної культури;
- ✓ кластероутворення, асоціювання, як модель співпраці, конкурентних відносин, євроінтеграційних інструментів бізнесу;
- ✓ комплексний та обґрунтований перехід на модель воєнного менеджменту (не є повним аналогом антикризового), що відповідає потребам воєнної економіки в її повномасштабній дії.

ІТ-сектор має лідерські позиції в сфері національного бізнесу, що формує та забезпечує індустріальне майбутнє України, стимулює процеси інтеграції та формування міжгалузевих виробничих комплексів, оновлення сфери послуг за самими різними спрямуваннями діяльності. Менеджмент та працівники підприємств створюють технологічне майбутнє світу, розробляють цільові технології для військово-промислового комплексу, оновлюють та модернізують зброю, удосконалюють технології кібербезпеки, нарощують інформаційно-комунікаційний потенціал армії.

Висновки.

Незважаючи на мілітарний стан національної економіки України її ІТ-сектор характеризує позитивний імідж, стабільність розвитку, зростання, стратегування майбутнього. Ключовою характеристикою діяльності підприємств є активне впровадження досягнень інформаційного та інноваційного прогресу. Компанії системно залучають інвестиції, проводять дослідження та впроваджують новітні продукти, щоб залишатися конкурентоспроможними, впливають на процеси змін національного ринку, формування умов інформаційної безпеки та зменшення ризиків від кібератак.

Література.

1. The 2024 Global Outsourcing 100 <https://www.iaop.org/Content/19/165/5760>
2. FUTURE OF IT 2023 REPORT https://d1aettbyeyfilo.cloudfront.net/emergingeuropa/30982500_1680870213929FUTURE_OF_IT_REPORT_2023.pdf
3. Гарафонов О., Костецкий М., Кузів Р. (2024). Особливості формування іміджу іт-компанії в сучасних реаліях. Scientific journal «Modeling the development of the economic systems» (2), 14–19. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-12-2>
4. <https://mind.ua/publications/20279062-velike-doslidzhennya-de-it-na-vijniyak-ta-skilki-it-industriya-investue-v-peremogu>
5. Пригодюк О. М. (2023) Національні економічні інтереси України в парадигмі змін управлінської безпеки в умовах інформаційної економіки. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 17. С.80-84.
6. <https://speka.media/viina/kiyivska-skola-ekonomiki-zapuskaje-sait-dlya-zboru-danix-pro-zbitki-naneseni-ukrayini-u-viini-9dnoov>

Статья отправлена: 19.11.2024 г.

© Храпкіна В.В, Матвієнко О.Д